

احتمال تأثیر کرونا در بروز «ذات‌الریه»

عضو هیات علمی گروه عفونی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با اشاره به شرایط و علائم بروز ذات‌الریه، اظهار کرد: مشکلی که اکنون بسیار زیاد با آن مواجه هستیم این است که هر فردی که دچار تب و سرفه می‌شود حتی با وجود علائم کرونا خودسرانه آنتی‌بیوتیک‌هایی مانند آزیترومایسین را مصرف می‌کند در صورتی که این دارو هیچ تأثیری در درمان کووید ۱۹ ندارد و اگر فردی در اثر کرونا دچار درگیری ریه و ذات‌الریه شده باشد باید براساس میزان درگیری ریه، درمان ما متفاوت باشد که از درمان آنتی‌بیوتیک استفاده می‌کنیم. دکتر شبنم طهرانی درباره بیماری ذات‌الریه، گفت: ذات‌الریه یعنی عفونت پارانشیم یافت ریه و این تعریف کلی است که به شکل ذات‌الریه در فارسی شناخته می‌شود که در انگلیسی به آن پنومونی گفته می‌شود. علل ابتلا به ذات‌الریه می‌تواند متفاوت باشد و به هر دلیلی که عوامل میکروبی یا ویروسی بتوانند خود را به سطح آلبیول‌های دستگاه تنفسی تحتانی برسانند می‌توانند سبب بروز ذات‌الریه شوند. شایع‌ترین راه رسیدن عوامل میکروبی و یا ویروسی به دستگاه تنفسی، استنشاقی است و پس از آن اسپیراسیون است. این یعنی حجم زیادی از میکروارگانیسم بخواهد وارد ریه شود، مثلاً هر فردی که فلکس‌های مختلف داشته باشد سبب می‌شود مواد غذایی به جای اینکه وارد مری شود وارد نای و سپس ریه شود.

شناسایی عوامل بروز

او ادامه داد: افرادی که به هر دلیل دچار کاهش سطح هوشیاری حتی به شکل گذرا شوند مانند افرادی که دچار سکتة مغزی شوند، کسانی که تشنج می‌کنند، کسانی که مصرف الکل یا داروهایی دارند که کاهش سطح هوشیاری می‌دهد، مبتلایان به پارکینسون و... شایع‌ترین کسانی هستند که در ریسک اسپیراسیون قرار دارند در غیر این صورت شایع‌ترین راه بروز ذات‌الریه در افرادی که بیماری زمینهای و کاهش سطح هوشیاری ندارند استنشاقی است که حجم زیادی از میکروارگانیسم از طریق تنفس وارد ریه فرد می‌شود. طهرانی افزود: راه دیگری که ممکن است سبب بروز ذات‌الریه شود این است که این عفونت از طریق خون وارد ریه شود که این شیوه بسیار نادر است و معمولاً فقط در صورتی که عفونت در پچه‌های قلبی در سمت راست وجود داشته باشد ممکن است ذات‌الریه به این شکل اتفاق بیفتد. این متخصص با اشاره به اینکه هر فردی با استنشاق دچار ذات‌الریه نخواهد شد، اظهار کرد: برخی فاکتورها در دفاع میزان نقش دارند. برخی فاکتورها مکانیکی هستند مثلاً موهای داخل بینی، فلکس سرفه، فلور نرمال داخل دهان، شاخه‌شاخه بودن مجاری هوایی و... سبب می‌شود میکروارگانیسم‌ها به راحتی به ریه نرسند اما اگر هر یک از این موارد مشکل داشته باشند ممکن است سلول‌های دفاعی نتوانند در برابر میکروارگانیسم مقاومت کنند و در نتیجه به دستگاه تنفس تحتانی برسند و باعث بروز ذات‌الریه شوند.

تأثیر آنفلوآنزا

او درباره تأثیر بیماری‌های آنفلوآنزا و کووید ۱۹ در بروز ذات‌الریه، تصریح کرد: عواملی که در ایجاد ذات‌الریه نقش دارند تقسیم‌بندی می‌شوند و علل باکتری، ویروسی و قارچی هستند. علل باکتری درصد بالایی از ابتلا به ذات‌الریه را تشکیل می‌دهند که البته بسته به فصل بروز بیماری و بدن میزان تأثیر این عامل متفاوت است. در خصوص علل ویروسی که ممکن است سبب ذات‌الریه شوند باید گفت یک پنومونی ذات‌الریه تیپیک و یک پنومونی ذات‌الریه آتیپیک داریم. طهرانی افزود: در نوع اول مراجعان با تظاهرات ریوی پر سر و صدا مانند تب، تنگی نفس، درد قفسه‌سینه و سرفه خلط‌دار به ما مراجعه می‌کنند. در نوع دوم افراد ممکن است علائم ریوی هم داشته باشند ولی معمولاً علائم دیگری مانند سردرد، بدن درد، دردمفاصل، خستگی، تب، بی‌حالی، بی‌اشتهایی و... دارند و ممکن است درصدهای علائم ریوی هم داشته باشند. در رأس این علل آتیپیک، ویروس‌ها قرار دارند البته هر ویروسی نمی‌تواند باعث ریه را درگیر کند. پیش از کرونا شایع‌ترین ویروسی که می‌توانست سبب بروز علائم ریوی شود آنفلوآنزا بود که طی دو سال اخیر متوجه شدیم کرونا ویروس هم می‌تواند سبب بروز ذات‌الریه و درگیری بافت ریه شود. معاون آموزشی بخش عفونی بیمارستان شهید لیاقی نژاد، تأکید کرد: اغلب افرادی که سیستم ایمنی طبیعی دارند با ویروس‌هایی مانند آنفلوآنزا و کووید ۱۹ چند روز ابتدایی علائمی مانند سردرد، بدن درد، دردمفاصل، خستگی، تب و... دارند و بعد ممکن است درگیری ریه پیدا کنند. افراد دچار نقص سیستم ایمنی بدن ممکن است شروع علائم‌شان با همان درگیری ریوی باشد که معمولاً از علائم بالینی و نمای عکس قفسه‌سینه به این موضوع شک می‌کنیم.

مصرف خودسرانه دارو ممنوع

او درباره زمان طلایی تشخیص ذات‌الریه بیان کرد: اگر بخواهیم فقط از علائم ظاهری تشخیص ذات‌الریه را برای فردی بدهیم حساسیت تشخیص پایین می‌آید چون طیفی از بیماری‌هایی که می‌توانند علائم تب و سرفه ایجاد کنند زیاد است. بنابراین اگر شک کنیم فردی دچار ذات‌الریه شده است یک تصویربرداری از قفسه‌سینه انجام می‌دهیم و براساس درگیری بافت ریه تشخیص می‌دهیم. معمولاً بیماران طی ۴۸ تا ۷۲ ساعت از شروع علائم به ما مراجعه می‌کنند و این بهترین زمانی است که تشخیص و درمان صورت می‌گیرد. ذات‌الریه فقط به دلیل باکتری ایجاد نمی‌شود و علل‌های ویروسی هم در این زمینه نقش دارند. بنابراین هر فردی که به ذات‌الریه مبتلا شود نیازی به مصرف آنتی‌بیوتیک ندارد و این به تشخیص پزشک برمی‌گردد. طهرانی ادامه داد: مشکلی که اکنون بسیار زیاد با آن مواجه هستیم این است که هر فردی که دچار تب و سرفه می‌شود حتی با وجود علائم کرونا خودسرانه آنتی‌بیوتیک‌هایی مانند آزیترومایسین را مصرف می‌کند در صورتی که این دارو هیچ تأثیری در درمان کووید ۱۹ ندارد و اگر فردی در اثر کرونا دچار درگیری ریه و ذات‌الریه شده باشد باز هم درمان آنتی‌بیوتیک موثر نیست و باید براساس میزان درگیری ریه درمان ما متفاوت باشد که از درمان آنتی‌بیوتیک استفاده می‌کنیم. وی اضافه کرد: در بیشتر جوامع تا پیش از شیوع کرونا ویروس یکی از شایع‌ترین عفونت‌هایی که در هر فردی اتفاق می‌افتاد که سبب می‌شد به سیستم درمانی مراجعه کند، ذات‌الریه بود.

بیماری‌هایی که احساس سرما را تشدید می‌کنند

اینفوگرافیک: آرمان ملی / علی کریمی

احساس سرما در فصل زمستان طبیعی است اما گاهی اوقات ابتلا به برخی بیماری‌ها و مشکلات جسمی باعث می‌شود احساس سرما از حالت طبیعی خود فراتر رود. در ادامه با برخی از بیماری‌ها و مشکلات جسمی آشنا می‌شوید که احساس سرمای بیش از حد در فصل زمستان می‌تواند ناشی از آنها باشد.

دیابت

دیابت نه تنها بر کلیه‌ها اثر می‌گذارد بلکه گردش خون در بدن را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین، افراد مبتلا به دیابت در فصل زمستان بیشتر احساس سرما دارند. همچنین این بیماران بیشتر مستعد سرفه کردن و تنگی نفس هستند.

کم‌خونی

به دلیل کمبود خون و آهن در بدن، میزان گلبول‌های قرمز کاهش می‌یابد. از این رو بدن را مستعد احساس سرما می‌کند. زنان بیشتر از مردان مستعد ابتلا به کم‌خونی هستند.

متابولیسم پایین بدن

به دلیل مصرف مواد غذایی ناسالم و افزایش سن، سرعت متابولیسم بدن کند می‌شود. از این رو، توانایی بدن در تولید گرما کاهش پیدا کرده و باعث می‌شود بدن در زمستان بیشتر احساس سرما داشته باشد.

کمبود B12

احساس سرما، خستگی، تنگی نفس و کاهش اشتها از جمله علائم کمبود ویتامین B12 است. مصرف شیر، تخم‌مرغ و پنیر برای حفظ سطح ویتامین B12 در بدن توصیه می‌شود.

یادداشت

نکاتی در مورد «تشنج»

ملیاحصیان

متخصص مغز و اعصاب

تشنج یا حمله غش شامل انقباضات غیرارادی تعداد زیادی از عضلات بدن است که هنگام بروز آن باید نکاتی را رعایت کنیم. بعد از تشنج یکسری فعالیت‌های الکتریکی انفجاری در مغز به وقوع می‌پیوندند. انواع مختلفی از تشنج‌ها وجود دارند که علائم هر یک به محل وقوع آنها در مغز بستگی دارد. تشنج ۲ نوع بزرگ و کوچک دارد و شامل ۳ مرحله پیش از حمله، حمله و بهبودی است. در مرحله پیش از حمله، برخی افراد از وقوع حمله به‌صورت دیدن خطوط زیگزاگ، استشمام بوی خاص، سردرد، تهوع و علائم غیراختصاصی دیگر آگاه می‌شوند. در مرحله حمله، بدن سفت شده و فرد ناگهان روی زمین می‌افتد و اندام‌ها شروع به حرکات شدید کرده و احتمال دفع بی‌اختیار ادرار و مدفوع و خروج کف از دهان فرد خارج می‌شود. در مرحله بهبودی، هوشیاری بازگشته و ممکن است فرد از روند تشنجات خود اطلاعی نداشته باشد و معمولاً بیمار دچار خستگی، خواب‌آلودگی و ضعف و گاهی احتمال فلج موقت بعضی اندام‌ها می‌شود. در این نوع صرع، فرد ناخودآگاه برای مدت چند ثانیه به نقطه‌ای خیره و مات شده و ممکن است یک حرکت غیرارادی دست، پا و یکسری حرکات اتوماتیک و تکراری داشته باشد. در طی این مدت، آگاهی شخص نسبت به محیط کاهش یا از بین می‌رود. توصیه می‌شود در چنین شرایطی از ضربات ناشی از افتادن و سقوط فرد مصروع جلوگیری کنید. به‌دنبال کارت یا پلاک پزشکی بیماری‌های خاص در گردن یا دست بیمار باشید. زیر سر مصدوم یک جسم نرم بگذارید. لباس‌های تنگ به‌ویژه در اطراف گردن او را شل و آزاد کنید. برای بهبودی وضع تنفس در صورت امکان، بیمار را به پهلو بخواهید. در هنگام به‌هوش آمدن بیمار به او آرامش روانی دهید. به‌عنوان کسی که ناظر تشنج بوده مشاهدات شما می‌تواند به تصمیم پزشک جهت انتخاب درمان مناسب کمک کند؛ لذا سعی کنید در حین برخورد با بیمار آن تشنجی به‌خاطر داشته باشید که نحوه حرکات بدن فرد بیمار حین تشنج، مدت زمان تشنج، نحوه رفتار و حرکات بیمار پیش از آغاز تشنج چگونه است. اگر تشنج بیش از ۵ دقیقه ادامه یابد و هم‌چنین بیمار باردار باشد، بیمار دچار تب شود و تشنج پس از آسیب‌زدگی سر ایجاد شود یا حفظ خونسردی بلافاصله با اورژانس تماس بگیرید.

کودکان دیابتی با آسیب چشمی مواجهند

تحقیقات نشان می‌دهد کودکان دیابتی نوع ۲ با خطر بالای مشکلات چشمی روبه‌رو هستند. محققان دریافته‌اند خطر رتینوپاتی دیابتی در ۱۵ سال اول بیماری در افراد مبتلا به دیابت نوع ۲ ۸۸ درصد بیشتر بود. رتینوپاتی دیابتی، نوعی عارضه دیابت است که بر چشم تأثیر می‌گذارد و در اثر آسیب به رگ‌های خونی، بافت حساس به نور در پشت چشم ایجاد می‌شود. «پاتریشیا بای»، می‌گوید: «ما شیوع بیشتری از رتینوپاتی را در گروه دیابت نوع ۲ یافتیم.» این گزارش همچنین خطر بسیار کم رتینوپاتی پیشرفته قبل از بلوغ را تأیید کرد. میانگین سنی گروه مورد مطالعه ۱۲ سال بود.

افزایش فشارخون در دوران کرونا

محققان دریافته‌اند که فشارخون در طول کرونا در مقایسه با سال‌های گذشته، افزایش یافته است. دانشمندان داده‌های یک برنامه سلامت کارکنان را در سال‌های ۲۰۱۸-۲۰۲۰ که متشکل از ۴۶۴۵۸۵ شرکت‌کننده بود مطالعه کردند. دانشمندان میزان فشارخون را مقایسه کردند. محققان دریافته‌اند که قبل از پاندمی، هیچ تغییر قابل توجهی در فشارخون بین سال‌ها وجود نداشت. با این حال، هر ماه در طول پاندمی، فشارخون به‌طور متوسط ۱.۱ تا ۲.۵ میلی‌متر جیوه افزایش یافته است. زنان به‌طور متوسط افزایش بیشتری برای فشارخون داشتند.

نارسایی قلبی در مبتلایان به HIV

براساس نتایج یک مطالعه، افراد مبتلا به HIV با خطر نارسایی قلبی روبه‌رو هستند. محققان به بیماران توصیه می‌کنند که نسبت به علائم اولیه مانند تنگی نفس، خستگی، تورم پاها، سرفه و درد قفسه‌سینه هوشیار باشند. «مایکل سیلوربرگ» می‌گوید: «این مطالعه نشان می‌دهد که تأثیرات قلبی برای افراد مبتلا به HIV به شرایط مرحله‌نهایی مانند نارسایی قلبی گسترش می‌یابد.» این مطالعه شامل ۳۹۰۰۰ بیمار مبتلا به HIV بود. محققان دریافته‌اند افراد مبتلا به HIV، ۶۸ درصد بیشتر در معرض ابتلا به نارسایی قلبی بودند. محققان بر ضرورت نظارت بر افراد مبتلا به HIV تأکید دارند.

جدول سودوکو

۷		۹	۱		
۴	۳		۵	۹	۷
			۷	۵	
۲					
۳		۲		۴	
			۶	۳	۲
۱					
		۵		۹	
				۳	۲
۷	۲	۶			
			۳		

۵	۷	۱	۳	۱	۸	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۳	۱	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱	۱۰				